

JUMALA NÄYTTÄÄ VOIMANSA – VITSAUKSET 2 – 9

1. Kertomuksen taustatietoja

a) Kertomuksen tapahtumapaikka
Egyptissä

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin
Jatkoa edelliseen VT2_3. Raamattu ei kerro vitsausten kokonaiskestoakaan.
Ne seurasivat toinen toistaan, mutta niiden väliaikoja ei mainita.

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt
Mooses ja Aaron sekä Egyptin kuningas, farao

d) Outoja termejä

Paatunut: Raamatussa paatuneella tarkoitetaan henkilöä, joka saatuaan kuulla Jumalan sanaa, kovettaa siltä sydämensä eikä halua sitä kuulla, uskoa eikä seurata. Paatunut ei ota vaarin totuudesta, vaikka tietää sen omassatunnossaan oikeaksi.

Kahmalo = maljamaisesti vierekkäin asetetut kämmenet. Vertaa kahmaista.

2. Itse kertomus Raamatusta

II vitsaus, sammakot

2 Moos. 8: 1 - 15

Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Mene faraon luo ja sano hänelle: 'Näin sanoo Herra: Päästä minun kansani palvelemaan minua. Mutta jos kieltäydyt päättämästä heitä, niin katso, minä rankaisen koko sinun maatasi sammakoilla. Niilivirta on vilisevä sammakoita, ja ne nousevat maalle ja tulevat sinun taloosi ja makuuhuoneeseesi ja vuoteeseesi, sekä sinun palvelijoidesi taloihin ja kansasi sekaan, sinun leivinuuneihisi ja taikinakaukaloihisi. Jopa sinun ja sinun kansasi ja kaikkien sinun palvelijoidesi päälle hyppii sammakoita.'"

Herra sanoi Moosekselle: "Sano Aaronille: 'Ojenna kätesi sauvoinensa jokien, kanavien ja lammikkojen yli ja nostata sammakoita Egyptin maahan.'" Niin Aaron ojensi kätensä Egyptin vetten yli, ja sammakoita nousi, ja ne peittivät Egyptin maan. Tietäjät tekivät samoin taioillansa ja nostattivat sammakoita Egyptin maahan.

Niin farao kutsui Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: "Rukoilkaa Herraa, että hän ottaisi pois sammakot vaivaamasta minua ja minun kansaani, niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle." Mooses sanoi faraoille: "Suvaitse määrätä minulle aika, jonka kuluessa minun on rukoiltava, sinun itsesi, sinun palvelijoidesi ja kansasi puolesta, sammakot hävitettäväksi luotasi ja taloistasi, niin että niitä jää ainoastaan Niilivirtaan." Hän vastasi: "Huomiseksi." Niin Mooses sanoi: "Tapahtukoon, niin kuin sanoit, tietääksesi, ettei kukaan ole niin kuin Herra, meidän Jumalamme. Sammakot katoavat luotasi ja taloistasi ja sinun palvelijoidesi ja kansasi luota, ja niitä jää ainoastaan Niilivirtaan."

Niin Mooses ja Aaron lähtivät faraon luota. Mooses huusi Herran puoleen sammakkojen tähden, jotka hän oli pannut faraon vaivaksi.

Herra teki Mooseksen sanan mukaan: sammakot kuolivat huoneista, pihoilta ja kedoilta. He kokosivat niitä läjittäin, ja maa rupesi haisemaan. Mutta kun farao näki päässeensä hengähtämään, kovensi hän sydämensä eikä kuullut heitä, niin kuin Herra oli sanonutkin.

III vitsaus, sääsket

2 Moos. 8: 16 - 19

Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Sano Aaronille: 'Ojenna sauvasi ja lyö maan tomua, niin siitä tulee sääskiä koko Egyptin maahan.'" Aaron ojensi kätensä ja sauvansa ja löi maan tomua; niin sääsket ahdistivat ihmisiä ja karjaa. Kaikki maan tomu muuttui sääskiksi koko Egyptin maassa.

Tietäjät tekivät samoin taioillansa saadakseen sääskiä syntymään, mutta he eivät voineet. Sääsket ahdistivat ihmisiä ja karjaa. Tietäjät sanoivat faraolle: "Tämä on Jumalan sormi." Mutta faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niin kuin Herra oli sanonutkin.

IV vitsaus, paarmat

2 Moos 8: 20 - 32

Herra sanoi Moosekselle: "Astu huomenaamuna varhain faraon eteen, kun hän menee veden luo, ja sano hänelle: 'Näin sanoo Herra: Päästä minun kansani palvelemaan minua. Sillä jos et päästä minun kansani, niin katso, minä lähetän paarmoja sinun, sinun palvelijoidesi ja sinun kansasi kimppuun ja sinun taloihisi, niin että egyptiläisten talot, jopa se maa, jonka päällä ne ovat, tulevat paarmoja täyteen. Mutta minä erotan sinä päivänä Goosenin maan, jossa minun kansani asuu, ettei sinne paarmoja tule, tietääksesi, että minä olen maan Herra. Näin minä panen pelastuksen erottamaan oman kansani sinun kansastasi. Huomenna on tämä ihme tapahtuva.'"

Herra teki niin: paarmoja tuli suuret parvet faraon ja hänen palvelijoidensa taloihin; ja paarmat tulivat maan turmioksi koko Egyptin maassa. Niin farao kutsutti Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: "Menkää ja uhratkaa Jumalallenne tässä maassa." Mutta Mooses sanoi: "Ei sovi niin tehdä; sillä me uhraamme Herralle, Jumalallemme, sellaista, joka on egyptiläisille kauhistus. Jos me nyt uhraamme egyptiläisten nähden sellaista, joka on heille kauhistus, niin eivätkö he kivitä meitä? Salli meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme, niin kuin hän on meille sanonut."

Farao sanoi: "Minä päästän teidät uhraamaan Herralle, Jumalallenne, erämaassa; älkää vain menkö kovin kauas. Rukoilkaa minun puolestani."

Niin Mooses sanoi: "Katso, kun olen lähtenyt sinun luotasi, rukoilen minä Herraa, ja paarmat häviävät pois huomenna faraolta, hänen palvelijoitansa ja hänen kansaltaan. Älköön vain farao enää pettäkö, niin ettei hän päästäkään kansaa uhraamaan Herralle."

Mooses lähti faraon luota ja rukoili Herraa. Herra teki, niin kuin Mooses oli sanonut: hän vapautti faraon, hänen palvelijansa ja hänen kansansa paarmoista, niin ettei niitä jäänyt ainoatakaan. Mutta farao kovensi sydämensä tälläkin kerralla eikä päästänyt kansaa.

V vitsaus, karjarutto

2 Moos 9: 1 - 7

Herra sanoi Moosekselle: "Mene faraon tykö ja puhu hänelle: 'Näin sanoo Herra, hebrealaisten Jumala: Päästä minun kansani palvelemaan minua. Sillä jos kieltäydyt päästämästä heitä ja vielä pidätät heitä, niin katso, Herran käsi on lyövä sinun karjaasi, joka on kedolla, hevosia, aaseja, kameleita, nautoja ja lampaita ylen ankaralla ruttotaudilla. Mutta Herra on tekevä erotuksen israelilaisten karjan ja egyptiläisten karjan välillä, niin ettei mitään kuole siitä, mikä on israelilaisten omaa.'" Herra asetti määrätyn ajan ja sanoi: "Huomenna on Herra tekevä niin tässä maassa."

Seuraavana päivänä Herra teki niin, ja kaikki Egyptin karja kuoli; mutta israelilaisten karjasta ei kuollut ainoatakaan. Kun farao lähetti tiedustelemaan, niin katso, israelilaisten karjasta ei ollut kuollut ainoatakaan. Mutta faraon sydän kovettui, eikä hän päästänyt kansaa.

VI vitsaus, paiseet

2 Moos 9: 8 - 12

Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: "Ottakaa kahmalonne täyteen pätsin nokea, ja Mooses viskatkoon sen taivasta kohti faraon silmien edessä, niin se muuttuu tomuksi, joka peittää koko Egyptin maan, ja siitä tulee ihmisiin ja karjaan märkäpaiseita kaikkialla Egyptin maassa." He ottivat pätsin nokea ja astuivat faraon eteen, ja Mooses viskasi sen taivasta kohti; niin märkäpaiseita tuli ihmisiin ja karjaan. Eivätkä tietäjätäkään voineet pitää puoliaan Moosesta vastaan paiseiden tähden, sillä paiseita oli tietäjissä samoin kuin kaikissa muissakin egyptiläisissä. Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin ettei hän kuullut heitä, niin kuin Herra oli sanonutkin Moosekselle.

VII vitsaus, raesade

2 Moos 9: 13 - 35

Herra sanoi Moosekselle: "Astu huomenaamuna varhain faraon eteen ja sano hänelle: 'Näin sanoo Herra, hebrealaisten Jumala: Päästä minun kansani palvelemaan minua. Muutoin minä tällä kertaa lähetän kaikki vitsaukseni vaivaamaan sinua itseäsi, sinun palvelijoihisi ja kansaasi, tietääksesi, ettei ketään ole minun vertaistani koko maan päällä. Sillä minä olisin jo ojentanut käteni ja lyönyt sinua ja sinun kansaasi ruttotaudilla, niin että olisit kokonaan hävinnyt maan päältä, mutta juuri sitä varten minä olen antanut sinun säilyä, että näyttäisin sinulle voimani ja että minun nimeni julistettaisiin kaiken maan päällä. Jos sinä vielä estät minun kansaani etkä päästä heitä, niin huomenna tähän aikaan minä annan tulla ylen ankaran raesateen, jonka kaltaista ei ole Egyptissä ollut siitä päivästä saakka, jona sen perustus pantiin, aina tähän asti.

Lähetä siis nyt saattamaan suojaan karjasi ja kaikki, mitä sinulla on kedolla. Sillä kaikki ihmiset ja karja, jotka ovat kedolla ja joita ei ole korjattu kotiin, joutuvat raesateen alle ja kuolevat.'" Se faraon palvelijoista, joka pelkäsi Herran sanaa, toimitti silloin palvelijansa ja karjansa huoneiden suojaan; mutta joka ei välittänyt Herran sanasta, se jätti palvelijansa ja karjansa kedolle.

Niin Mooses ojensi sauvansa taivasta kohti, ja Herra antoi jylistä ja lähetti rakeita, ja tulta iski maahan. Näin Herra antoi sataa rakeita yli Egyptin maan. Rakeita tuli, ja tulta leimahteli rakeiden keskellä. Raesade oli ylen ankara, niin ettei sellainen ollut kohdannut koko Egyptin maata siitä ajasta saakka, jolloin se tuli asutuksi. Rakeet löivät maahan kaikkialla Egyptin maassa kaiken, mitä kedolla oli, sekä ihmiset että karjan; ja rakeet tuhosivat kaikki maan kasvit ja pirstoivat kaikki kedon puut. Ainoastaan Goosenin maata, jossa israelilaiset olivat, ei raesade kohdannut.

Niin farao kutsutti Mooseksen ja Aaronin ja sanoi heille: "Minä olen tehnyt syntiä tällä kertaa. Herra on oikeassa, mutta minä ja minun kansani olemme väärässä. Rukoilkaa Herraa, sillä jo on meillä kyllin Jumalan jylinää ja rakeita. Minä päästän teidät, eikä teidän tarvitse enää viipyä." Mooses vastasi hänelle: "Kun lähden kaupungista, niin minä ojennan käteni Herran puoleen, ja jylinä lakkaa eikä rakeita enää tule, tietääksesi, että maa on Herran. Mutta et sinä eivätkä sinun palvelijasi, sen kyllä tiedän, vielä nytkään pelkää Herraa Jumalaa."

Niin pellava ja ohra tuhoutuivat, sillä ohra oli tähkällä ja pellava kukalla; mutta nisu ja kolmitahkoinen vehnä eivät turmeltuneet, sillä ne tuleentuvat myöhemmin.

Mooses lähti faraon luota, ulos kaupungista, ja ojensi kätensä Herran puoleen; ja jylinä ja rakeet lakkasivat, eikä sade enää vuotanut maahan. Kun farao näki, että sade, rakeet ja jylinä lakkasivat, teki hän yhä edelleen syntiä ja kovensi sydämensä, sekä hän että hänen palvelijansa. Niin faraon sydän paatui, eikä hän päästänyt israelilaisia, niin kuin Herra oli Mooseksen kautta sanonutkin.

VIII vitsaus, heinäsiirakat

2 Moos. 10: 1 - 20

Herra sanoi Moosekselle: "Mene faraon tykö, sillä minä olen koventanut hänen sydämensä ja hänen palvelijoidensa sydämet, että tekisin nämä tunnustekoni heidän keskellensä ja että sinä kertoisit lapsillesi ja lastesi lapsille, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille, ja minun tunnustekoni, jotka olen tehnyt heidän keskellensä, tietääksenne, että minä olen Herra."

Niin Mooses ja Aaron menivät faraon tykö ja sanoivat hänelle: "Näin sanoo Herra, hebrealaisten Jumala: Kuinka kauan sinä kieltäydyt nöyrytyksestä minun edessäni? Päästä minun kansani palvelemaan minua. Sillä jos sinä kieltäydyt päästävästä minun kansaani, niin katso, minä annan huomenna tulla sinun maahasi heinäsiirakkoja. Ne peittävät maan pinnan, niin ettei maata näy, ja ne syövät tähteet siitä, mikä teille rakeilta pelastui ja jäi, ja ne syövät kaikki teidän puunne, jotka kedolla kasvavat. Ne täyttävät sinun talosi ja kaikkien sinun palvelijoidesi talot ja kaikkien egyptiläisten talot, niin ettei sinun isäsi eivätkä esi-isäsi ole sellaista nähneet siitä päivästä, jona tulivat maailmaan, hamaan tähän päivään asti." Hän kääntyi ja lähti pois faraon luota.

Faraon palvelijat sanoivat hänelle: "Kuinka kauan tämä mies on oleva meille paulaksi? Päästä miehet palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa. Etkö vieläkään ymmärrä, että Egypti joutuu perikatoon?" Niin Mooses ja Aaron tuotiin takaisin faraon eteen. Tämä sanoi heille: "Menkää ja palvelkaa Herraa, Jumalanne. Vaan ketkä menevät?" Mooses vastasi: "Me menemme, nuoret ja vanhat, me menemme poikinemme ja tyttärenemme, lampainemme ja karjoinemme; sillä meillä on Herran juhla." Farao sanoi heille: "Olkoon vain Herra teidän kanssanne, kunhan minä ensin päästän teidät ja teidän vaimonne ja lapsenne. Katsokaa, teillä on paha mielessä. Siitä ei tule mitään. Mutta menkää te, miehet, ja palvelkaa Herraa, sillä sitähän te olette pyytäneetkin." Heidät ajettiin pois faraon edestä.

Niin Mooses ojensi sauvansa Egyptin maan yli, ja Herra antoi itätuulen puhalttaa yli maan koko sen päivän ja koko yön; kun aamu tuli, toi itätuuli heinäsiirakat mukanaan. Heinäsiirakkoja tuli koko Egyptin maahan, ja ne laskeutuivat

ylen suurina laumoina koko Egyptin alueelle; niin paljon ei heinäsiirkoja ollut koskaan sitä ennen tullut eikä sen jälkeen tule. Ne peittivät koko maan pinnan, niin että maa tuli mustaksi; ja ne söivät kaikki maan kasvit ja kaikki puiden hedelmät, jotka olivat rakeilta säilyneet. Niin ei jäänyt mitään vihantaa jäljelle puihin eikä kedon kasveihin koko Egyptin maassa.

Silloin farao kutsutti kiireesti Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: "Minä olen rikkonut Herraa, teidän Jumalaanne, ja teitä vastaan. Anna nyt anteeksi minun rikkomukseni vielä tämä kerta, ja rukoilkaa Herraa, Jumalaanne, että hän poistaisi minulta ainakin tämän surman."

Niin Mooses lähti pois faraon luota ja rukoili Herraa. Herra käänsi tuulen hyvin kovaksi länsituuleksi; se vei heinäsiirkoja mukanaan ja painoi ne Kaislameereen, niin ettei yhtäkään heinäsiirkoja jäänyt koko Egyptin alueelle. Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin ettei hän päästänyt israelilaisia.

IX vitsaus, pimeys 2 Moos 10: 21 - 29

Herra sanoi Moosekselle: "Ojenna kätesi taivasta kohti, niin Egyptin maahan tulee sellainen pimeys, että siihen voi käsin tarttua." Mooses ojensi kätensä taivasta kohti, ja koko Egyptin maahan tuli synkeä pimeys kolmeksi päiväksi. Ei kukaan voinut nähdä toistansa, eikä kukaan voinut liikkua paikaltansa kolmeen päivään. Mutta kaikilla israelilaisilla oli valoisa asuinpaikoissansa.

Niin farao kutsui Mooseksen ja sanoi: "Menkää ja palvelkaa Herraa; ainoastaan lampaanne ja karjanne jääkööt tänne. Myöskin vaimonne ja lapsenne menkööt teidän mukanaan." Mutta Mooses sanoi: "Sinun on annettava mukamme myös teurasuhrit ja polttouhrit, uhrataksemme niitä Herralle, Jumalallemme. Karjammekin täytyy tulla meidän kanssamme, ei sorkkaakaan saa jäädä, sillä siitä meidän on otettava uhrit palvellaksemme Herraa, Jumalaamme, emmekä itsekään tiedä, ennen kuin tulemme sinne, mitä meidän on uhrattava palvellessamme Herraa."

Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin että hän ei tahtonut päästää heitä. Farao sanoi hänelle: "Mene pois luotani ja varo, ettet enää tule minun kasvojeni eteen; sillä sinä päivänä, jona tulet minun kasvojeni eteen, sinä olet kuoleva." Mooses vastasi: "Oikein sinä puhuit; minä en tule tämän jälkeen sinun kasvojesi eteen."

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Paatunut on kivettynyt, kovettunut. Häneen ei tehoa Jumala sana, vaan hän pitää oman päänsä. Ihminen voi itse paaduttaa sydämensä. Kun Paavali opetti Efesossa, ”Muutamit paaduttivat itsensä eivätkä uskoneet, vaan puhuivat pahaa Herran tiestä kansan edessä.” Apt. 19: 9. Jumala paaduttaa sen, joka on kovettanut sydämensä Häntä vastaan.

Jumala näytti voimansa: Vitsaukset olivat epäjumalien ja elävän Jumalan välinen taistelu. Egyptiläiset palvoivat erityisesti auringon jumalaa, Aamon-Raata. Jos ymmärrämme auringon jumalan tärkeyden egyptiläisille, ymmärrämme yhdeksännen ihmeen valtavan merkityksen. Se julisti auringon jumalan kuolemaa. Epäjumalat nolattiin täydellisesti.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

5. Opeteltava Raamatun lause

Onnellinen se ihminen, joka aina on aralla tunnolla; mutta joka sydämensä paaduttaa, se onnettomuuteen lankeaa. Sananl. 28:14.

6. Lauluehdotus VK 461 (UVK 580)

Oi, kuningasten kuningas, Sä maan ja taivaan valtias.
Myös tähän maahan silmäs luo ja armos runsaat lahjat suo.

On edessäs kuin tomu vain maailman mahti voimakkain.
Kun viittaat, korkein alenee ja alhaisinkin ylenee.

Sä, Herra, usein valitset aseikses pienet, alhaiset.
Siks, että heissä näkyisi vain Sinun suuri voimasi.

Julius Krohn k. 1888

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

Katso lasten kanssa tästä linkistä kuvia Helsingin Sanomien artikkelista:
Pikkulinnun kokoiset heinäsiirakat piinaavat Israelia ja Egyptiä (7.3.2013):
<http://www.hs.fi/ulkomaat/Pikkulinnun+kokoiset+hein%C3%A4sirakat+piinaavat+Israelia+ja+Egypti%C3%A4/a136262411750>

22.12.2013

